

ÚVODEM

Milí čtenáři,

první letošní číslo vychází ke svátku Uvedení Páně do chrámu, lidově Hromnicím. Název tohoto svátku má za sebou zajímavou historii: Ještě Jednota bratrská ho slavila jako mariánský svátek pod názvem Očišťování Panny Marie. Ještě původnější název zněl Obětování Páně. Najdete zde k němu doplňovačku pro děti a nově česky otextovaný zpěv s Taize. Jeho latinskou verzi tvoří úryvek z 2. kapitoly Lukášova evangelia. Marie s Josefem přináší do jeruzalémského chrámu malého Ježíška, aby podle Zákona obětovali za očištění rodičky a prvorozeného zasvětili Hospodinu. A v té chvíli stařec Simeon bere narozeného Spasitele do náručí a chválí Boha slovy: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy – světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael.“ Tento hymnus našel v tradici církve zvláštní místo v modlitbě před spaním, k níž patří také modlitba za „šťastnou smrt“. Vždyť každé naše usínání je malou předzvěstí toho, že i my jednou zemřeme, „zavřeme oči“. Zbožný Simeon a každý, kdo se s Kristem setkává a poznává v něm svou spásu, smí i do temnoty noci vstupovat s jistotou světla a jako ten, kdo je po náročném službě propuštěn v pokoji.

V kvízu pro děti se můžeme dočíst (berte to jako malou nápovědu), že v kostelích se na Hromnice posvěcují, správněji žehnají (žehnat znamená dobrořečit Bohu nad skutečnostmi tohoto světa a prosit ho o to, aby se staly nástrojem Božího požehnání pro ty, kdo jich budou užívat) svíce. Svíce je skutečně podivuhodným symbolem Krista: Hoří díky tomu, že jí ubývá, že se zmenšuje, dává. A přitom je to s jejím plamenem paradoxně přesně opačně než s většinou hmotných věcí. Ty táhne gravitace dolů, kdežto oheň plápolá směrem nahoru. Kristus jako světlo (svíce, ne žárovka) světa také nás vytrhuje z gravitace sobectví, zloby a smrti a zahrnuje nás do přitažlivosti Boží lásky, která nás táhne vzhůru.

Hromnice představují ještě jakýsi ozvuk Vánoc – a tím jsou v tomto čísle také dva články, které se ohlížejí za přelomem roku: vyprávění o pobytu v komunitě Grandchamp a novoroční příběh, který jsme do redakce dostali sice z Prahy, ale který se odehrál v západních Čechách. A nechybí ani tři rozmanitá a hluboká svědectví.

Přejeme vám požehnaný rok!

-redakce-

MODLITEBNA

...Tolik prostoru

pro naše malé já!

Otče náš, jenž jsi na nebesích!

Bázklivě vytahujeme rybí ploutve

a ovíváme souseda:

Pokoj Tobě!

Voláme ze svého sklepa

a navzdory chladu

se tu a tam na hrudi oteplí...

-dž-

VÁNOCE VE STODOLE

Že se Ježíš narodil v chlévě, to ví snad každý. A leckdo už také popsal své Vánoce na frontě, v nemocnici nebo na různých místech světa. Ale Vánoce ve stodole?

Na sklonku vánočního týdne jsem se vydal do Grandchamp (Velké pole) ve vesnici Areuse ve francouzskojazyčné části Švýcarska nedaleko Neuchatelského jezera. Právě zde totiž sídlí stejnojmenná ekumenická komunita. Přijíždím po setmění. Před chvílí začala večerní modlitba. A tak je v hloučku do sebe schoulených budov liduprázdno a nikdo mne neví. Beru za kliku prvního vchodu, k němuž jsem se namanul. Jaké překvapení, když na dveřích hned prvního pokoje za ním nacházím napsané své jméno. Tak přece uvítání! Všechny pohostinské „cely“ mají ovšem i svá stálá jména, vycházející z Ježíšových „já jsem...“ V mém případě „la vigne“, vinný kmen. Odkládám zde jen klobouk a spěchám do „kostela“. Ten se – stejně jako dějiště Kristovy poslední večeře s apoštoly – rozkládá v horním patře domu. V Grandchamp pro účely slavení bohoslužby upravili bývalou stodolu. Do rozlehlého prostoru, tvořeného dřevěnou konstrukcí, pouze několika barevnými skly prosvítá světlo zvenčí. Na první dojem tento „kostel“ působí trochu potemněle. Ale není to tak, že realita Božího království také do našich životů často zatím jen probleskuje? Otevírám dveře s nápisem „kaple Archa“ a ve světle množství svíců vidím naproti stolu Páně a ambonu tváře několika desítek sedících či klečících sester v

modrých hábitech a účastníků duchovních cvičení, kteří sem přijeli prožít přelom kalendářního roku.

Komunita má své počátky ve 30. letech 20. století, kdy několik žen z reformované církve začalo hledat prostor pro ticho a rozjímání. Nejprve konaly občasná duchovní cvičení, která se postupně stávala stále častějšími. Přelom nastal v 50. letech. Pod vlivem bratra Rogera z Taize, jehož nově vytvořenou řeholi společenství přijalo, se několik žen rozhodlo nejprve pro dočasný závazek společného života. Dnes najdete v Grandchamp ženskou monastickou komunitu, sestávající asi z 50 sester z různých církví a zemí světa. Za svůj přijali důraz na smíření mezi křesťany a v celé lidské rodině a akcent na meditativní modlitbu se tak snoubí s nenásilnou angažovaností. Dokonce jsou zde i dvě Češky, respektive Moravanky, které absolvují noviciát a připravují se na trvalé sliby. Jedna z nich je zde už osm let a požadovaná délka času, potřebná pro rozpoznání vlastního povolání k životu v komunitě, působí velmi sympaticky. Vždyť předčasný vstup do řádových společenství už leckomu způsobil nemalá zranění...

Ale vraťme se do „stodoly“, k modlitbě, k níž se spolu se zdejšími sestrami obvykle shromažďuje společenství těch, kdo přijíždí z menší či větší dálky na individuální pobyty nebo společné exercicie. Modlitba zde vyrůstá ze zpěvu žalmů a hymnů, čtení z Písma a dostatečného prostoru pro tiché rozjímání. Spiritualita komunity je hodně inspirována pravoslavnými. Libují si zde ve vícehlasých zpěvech a ikonách, ozářených svíčkami. Všimám si, že snaha po duchovní obnově v reformované tradici se často „orientuje“ – obrací k Východu. Zdá se, že reformovaní s pravoslavnými sdílí vnitřní pohyb pozvednutí srdce k liturgii nebeských chórů a mají tak k sobě vzájemně blíže než k západnímu katolicko-luterskému typu zbožnosti, která Kristovu přítomnost z této perspektivy příliš „stahuje“ z nebe na zem a „svazuje“ strohými formami.

Můj pobyt spolu se skupinou účastníků silvestrovsko-novoročních exercicií vrcholil na samém přelomu roku, kdy podle liturgického kalendáře slavíme svátek jména Ježíš. Připomínáme si, že Kristus osmého dne po svém narození byl obřezán a dostal své jméno, jak anděl ve snu přikázal Josefovi. Hodinu před půlnocí se ve ztichlé a ztemnělé „stodole“ shromažďujeme ke slavení eucharistie. O půlnoci přistupujeme k večeři Páně spolu se sestrami, které se ke sváteční bohoslužbě převlékly do bílého. Předemnou po přijímání poklekají dvě mulatky. Vedle mne nějaký urostlý a důstojně oblečený muž pláče. Někdo zůstává v tiché modlitbě, jiní odchází na novoroční přípitek. Všichni asi různě prožíváme zvláštní posvátnost tohoto okamžiku přelomu času. Nikdo z nás neví, co nový rok přinese. Ale na jeho prahu zakoušíme, že ten, jehož jméno znamená „Bůh je spása“, je a bude s námi. A tak smíme jít ve jménu Páně.

-kš-

PS: Pokud ve vás článek probudil hlubší zájem, není nic snazšího než se domluvit a do Grandchamp někdy v malé skupince společně vyrazit. Zájemci, dejte vědět...

NOVOROČNÍ PŘÍBĚH

Když jsem se vloni na Nový rok vracela prvním spojem ze Šumavy do Prahy, klidnou jízdu přerušily za Plzni šokující zvuky. Pán, který seděl přes uličku dvě sedadla za mnou, plakal. I když „plakal“ je slabý výraz pro jeho zoufalství. Seděl, zavřené oči, ponořený sám do sebe, na uších sluchátka a co chvíli vyrazil strašný vzlyk, až kvílení. Je děsivé vidět takto plakat muže. Lidé se dívali před sebe a dělali, že nic neslyší, mnozí nejspíš z bezradnosti, kterou jsem prožívala i já. Nakonec jsem sebrala odvalu, přisedla si k němu a zeptala se, zda mu nemůžu nějak pomoci. Sundal si z uší sluchátka, omlouval se, že vyrušuje a řekl, že je to dobré. Poděkoval mi za účast. Sedla jsem si zpět na své místo a pán přestal plakat. Ale mně se nezdálo, že jsem udělala dost. Znovu jsem si k němu přisedla a s omluvou se zeptala, zda mi nechce říct, co se mu stalo, že nebažím po cizím neštěstí, ale že sdělením se člověku často uleví.

Pán pocházel z židovské rodiny, která byla vyhlazena nacisty. Vyrostl u pěstounů, s tvrdou macechou, která jej bila, ponižovala a upřednostňovala vlastní děti, vděčí jí však za to, že se ho ujala a vychovala ho. Říkal, že pláče proto, že jede od ní, má k ní úctu, ale nemiluje ji jako matku, nic k ní necítí. To si velmi vyčítal, a proto plakal. Nemluvil o ní s nenávistí, spíš s velkou lítostí. Odpověděla jsem mu, že není žádný hřích, nemiluje-li ženu, která se k němu nechovala jako matka. Tím, že vám nedala lásku, ji ve vás vůči sobě ani nevzbudila. Odpusťte jí i sobě a už od ní nic nečekejte. Ona je ve vysokém věku, kdy člověk už jen těžko mění postoje. Ale je tolik lidí na světě, kteří vás mohou milovat. Vy ji navštěvujete, podporujete v jejím stáří a chováte

se k ní s úctou. Nevyčítejte si něco, co není vaše vina.

Chvíli jsme o tom mluvili a zdálo se, že se mu ulevilo. Byl vděčný, že jsem si k němu přisedla, a zajímalo ho, proč jsem to udělala.

Protože jste to potřeboval. A ještě z jednoho důvodu. Kdysi jsem stála ve frontě v informačním středisku a byla svědkem toho, jak mladý kluk telefonuje přátelům, loučí se s nimi navždy a píše poslední dopisy. Měl je nacpané v zadních kapsách u džín a na pulťáku v čekárně horečně čmáral další. Do toho vytáčel čísla a naléhavě telefonoval, pozdravoval různé kamarády a sháněl adresy dalších. Nedělal divadlo, prostě mu bylo jedno kde je a kdo ho právě poslouchá, to, co chtěl udělat, bylo daleko důležitější než svět kolem. A já jsem viděla, o co jde, a nic jsem neudělala. Stačilo jen přijít a zeptat se ho, věnovat mu chvíli. Tak velmi jsem to chtěla udělat, ale nenašla jsem odvahu. I ostatní stáli a mlčeli. Dodnes ho vidím před sebou. Odrbaného střapatého kluka v černých džínách. Nikdy jsem si neodpustila, že jsem mu nepomohla. I proto jsem si k vám přisedla, nechtěla jsem tu chybu znovu zopakovat.

Člověk nemůže odčinit chyby, které udělá, ale může je zkusit neudělat příště znovu. Pokud k tomu dostane příležitost. Jela jsem domů a cítila blízkost Boží vůle. Jako by se stal zázrak. Jako by všední život a běžné věci na okamžik nabyly ostrých kontur a jasného smyslu. S radostí a nesmírným vděkem jsem děkovala Bohu za tu šanci. I za to, že jsem ji tentokrát nepromarnila.

Šárka Skaláková

PS: Článek je původně určen pro zpravodaj FS ČCE v Praze Dejvicích Souterrain a vyšel v jeho čísle 1/2017.

POUTNÍK NA CESTĚ

Jsem poutníkem na cestě. Na cestě s ostatními poutníky. Na cestě víry, že jsem a jsme milováni Hospodinem a Ježíšem Kristem.

Určitě nejsem sám, kdo na naše společenství poutníků, na náš sbor, myslí hodně často. Modlím se, přemýšlím, jak je kdo z nás nastaven, co nás spojuje, co nás odlišuje a co nás někdy dokonce rozděluje. Podat nějaké objektivní svědectví je velmi těžké, ne-li nemožné. Píši tedy tyto řádky za sebe, i když myslím na mnohé (rád bych napsal na všechny, tak dobře ale náš sbor neznám).

V minulém období jsem si velmi výrazně uvědomil, jak silně promítáme svoje subjektivní nastavení – životní zkušenost, osobnostní charakteristiku, roli v profesním životě... – do vnímání cesty našeho sboru. I já tak do tohoto procesu vstupuji, myslím, že je to přirozené a nějakým způsobem přítomné v životě každého společenství. Uvědomuji si ale také stále silněji, že ta cesta je procesem, pohybem, akcí, která přináší reakce. Je velmi důležité, zda jsem schopen v tomto procesu vnímat nejen sebe,

nejen vás, ale především Hospodina. Vyznávám, že často jen nesnadno přijímám, co mi chce Hospodin říct. Rozměr Kristovy výzvy k následování mne přesahuje. Jsem hříšný – to je hluboké vědomí, žádná fráze. Necítit se v pozici zcela odsouzenihodného mohu jen díky Kristově oběti a nabídce podílu na Jeho vítězství.

Z předchozích řádků můžete mít různé pocity. Někdo si řekne, že jsem tak závažné věci řekl příliš rychle. Jiný si možná řekne, že už se dostávám „za hranu“, minimálně že už nejsem dost „civilní“. I to jsou témata, která mi v uplynulých měsících běžela hlavou – co už je „za hranou“ nebo čím stavíme bariéry, nepůsobíme-li na nezasvěcené lidi nějakou nezdravou výlučností. Odlišnost těchto pohledů vyplývá mj. z odlišnosti východisek různých čtenářů – např. ze způsobu, kterým se formovala jejich víra, z jejich životních zkušeností, z osobnostního nastavení...

Všichni jsme poutníky na cestě. Myslím, že vyhlížíme značky, že má možná řada z nás pocit, že jdeme těžkým terénem, že vidíme svoje souputníky v jiném světle... Snažíme se s tím vyrovnat. Opravdu? Za sebe říkám ano. Za důležité průvodce tohoto vyrovnávání považuji pokoru, schopnost pravdivého pohledu sama na sebe a na pohnutky, které mne vedou k určitému názoru či reakci, přijímání druhých jako poctivých – v jejich autenticitě, v předávání jejich nejryzejšího rozpoznání Božího působení v jejich životě, ve snaze být dobrým souputníkem – bratrem a sestrou. Věřím, že snaha a touha vést rozhovor, vzdělávat se, nacházet mnoho objektivních styčných bodů pro nás všechny a také snaha pracovat každý sám na sobě, je výrazem touhy být dobrými poutníky, kteří nejen sami sobě, ale i svému okolí dosvědčují, že život z Boží lásky je životem s budoucností.

Pane – prosíme – buď stále průvodcem na naší cestě. Amen.

Jan Esterle

JEŠTĚ K DARU JAZYKŮ

Velmi mě oslovil článek o daru jazyků. Je to také moje téma, mám v tomto osobní zkušenost.

Ve sboru, kam jsem dříve chodila, byli tímto darem někteří sourozenci obdarováni a i já jsem za něj prosila a dostala ho. Zpočátku to bylo pro mě docela překvapení, když z mých úst začaly plynule vycházet slabiky a slova, kterým jsem pranic nerozuměla, ale údiv rychle přešel ve stav radosti a pokoje. Bylo mi zkrátka při této modlitbě moc dobře. Cítila jsem, že to je komunikace s Otcem, ke které není potřeba slov. Nikdy jsem však tento dar nevyužila veřejně, ani na shromáždění ani v naší domácí modlitební skupince. Zůstal pro mne darem v rámci mé soukromé modlitby. Určitou dobu jsem se takto modlila velmi často - někdy „jazyky“ spontánně vstoupily do mé vědomé modlitby slovy, někdy jsem pocítila potřebu se modlit za něco, o čem jsem ani pořádně nevěděla proč a hlavně jak – třeba když jsem jela tramvají nebo seděla u lékaře v čekárně. Někdo si četl, já se v duchu (nebo spíš v Duchu) modlila v jazycích. Ano, i to

UVEDENÍ PÁNĚ DO CHRÁMU

chrámu Ježíška holoubátka Simeon svíčky

Doplň do textu správná slova. Obrázek si můžeš vybarvit.

Marie s Josefem šli do Jeruzaléma do Nesli s sebou malého , protože bylo zvykem Hospodinu obětovat dvě Najednou k nim přišel starý muž, jmenoval se Byl to prorok a dlouho toužil děťátko uvidět na vlastní oči. Vzal Ježíška do rukou a řekl: "Tohle dítě bude pro všechny národy!"

Protože Simeon v chrámu nazval Ježíše "světlem světa", posvěcují se tento den při bohoslužbě

je možné, bez použití hlasu, je to druh vnitřní modlitby, alespoň tak to vnímám já.

Postupem let jsem tento sbor opustila a zůstala bez společenství, což se projevilo i na mém modlitebním životě, který byl čím dál chatrnější. Modlila jsem se zpočátku nepravidelně, pak už jen občas a pouze za určité konkrétní věci. Modlitba v jazycích se na čas kamsi vytratila, naštěstí ne navždy :-).

Minulý rok nebyl pro naši rodinu dobrý, skutečně bylo za co se modlit. A tak jsem znovu, spontánně, začala používat tento dar – když už jsem se modlila pořád dokola za totéž a prosila Pána, ať mi dá „vhled“ do celé situace, abych věděla JAK se mám modlit, automaticky mi „naskočily“ jazyky. Nedostala jsem sice ten vhled, nedokázala jsem úplně porozumět tomu, co a proč se dělo, ale mohla jsem se dál modlit.

Díky Bohu za to!

Michaela Nováčková

Nyní v míru sluhu svého propouštíš (Nunc dimittis)

Taizé

Pa - ne můj --- ,
Do - mi - ne --- ,

zje - ve - nou --- .
in pa - ce --- .

Lukáš 2, 29
česky M.Esterle

Poutník. Občasník pro křesťanskou cestu FS ČCE v Chrástu u Plzně a Kralovicích.

Redakce **Matyáš J. Turský** (e-mail: matyas.tursky@evangnet.cz, mobil: 608 833 790),

Karel Šimr. Sazba, grafika: **Petr Vrobel.**

Tohle číslo vyšlo v únoru 2017. Ke stažení na: kralovice.evangnet.cz; chrast.evangnet.cz